

Başvuru Numarası : 2021/882
Toplantı Tarihi/Sayısı : 1.12.2021/4
Karar Numarası : 2021/308
Başvuran : ...

I. BAŞVURU KONUSU

1. Hapis cezalarının farklı zamanlarda kesinleştiği, mahkeme tarafından verilen cezaların toplanması kararının mağduriyetine neden olduğu iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran; 2013 yılında cinayete iştirak suçlamasıyla yargılandığı davada 15 yıl hapis cezası aldığını, 2014 yılında kaçakçılık suçlamasıyla yargılandığı davada aldığı 2 yıl 4 ay hapis cezasının onandığını, 2016 yılında örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işlediği gerekçesiyle yargılandığı davada aldığı 5 yıl 2 ay hapis cezasının onandığını, 2017 yılında ise cinayete iştiraktan aldığı cezanın onandığını; söz konusu cezalarla ilgili mahkemece düzenlenen müddetnamenin mağduriyetine neden olduğunu iddia etmekte ve lehine olacak şekilde yeniden müddetname düzenlenmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi: "*Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.*" hükmünü haizdir.

4. Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesi ise: "*Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. (...)*" şeklindedir.

5. 5275 sayılı Ceza İnfaz Kanununun "*Birden fazla hükümdeki cezaların toplanması*" başlıklı 99'uncu maddesi: "*(1) Bir kişi hakkında hükmolunan her bir ceza diğerinden bağımsızdır, varlıklarını ayrı ayrı korurlar. Ancak, bir kişi hakkında başka başka kesinleşmiş hükümler bulunur ise, 107 nci maddenin uygulanabilmesi yönünden infaz hâkimliğinden bir toplama kararı istenir. (Ek cümle:14/4/2020-7242/42 md.)*" hükmünü içermektedir.

6. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde: "*Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve*

yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.” denmektedir.

7. Mezkûr Kanun'un 9'uncu maddesinde: “... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek...” Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

8. Mezkûr Kanun'un “Başvurular” başlıklı 17'nci maddesinde: “(4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz. (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmü yer almaktadır.

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” başlıklı 40'inci maddesinde: “(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.” ifadesi yer almaktadır.

10. Mezkur Yönetmelik'in “Ön incelemenin yapılması” kenar başlıklı 48'inci maddesi “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ..., ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, .. yönlerinden incelenir.(2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenebilirlik koşulları her başvurucu yönünden ayrı ele alınır.” hükmünü haizdir.

11. Yine aynı Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmez kararı” başlıklı 67'nci maddesi “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

IV. DEğERLENDİRME VE GEREKÇE

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı, insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

13. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

14. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hakimlere

emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

15. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda, bir kişi hakkında hükmolunan herbir cezanın diğerinden bağımsız olduğu ve varlıklarını ayrı ayrı korudukları ancak, bir kişi hakkında başka başka kesinleşmiş hükümlerin bulunması durumunda 107'nci maddedeki koşullu salıverme hükümlerinin uygulanabilmesi için infaz hâkimliğinden bir toplama kararı isteneceği düzenlenmiştir.

16. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 17'nci maddesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte ise, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile yargı organlarında görülmekte olan uyuşmazlıkların Kurumun görev alanına girmeyeceği düzenlenmiştir.

17. Bununla birlikte başvuru, başvuranın birden fazla suçtan aldığı cezaların farklı zamanlarda kesinleştiği, mahkeme tarafından cezaların toplanması kararının mağduriyetine neden olduğu iddiasına ilişkindir.

18. Başvuranın iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, talebin yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'ıncı maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun ön inceleme Őartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 01.12.2021 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

Alişan TİRYAKİ
II. Başkan

Dr. Burhan ERKUŐ
Kurul yesi

İsmail AYZ
Kurul yesi

Saffet BALIN
Kurul yesi

nal SADE
Kurul yesi